

שאלות ותשובות לשינון וחזרה
מאת הרב **משה טרכטמן** שליט"א

תלמודו בידו

דף קכ עמוד ב

- א** | האם חובת אכילת מצה בזמן הזה מן התורה או מדרבנן, ומנין ?
- ב** | טמא או מי שהיה בדרך רחוקה, האם חייבים לאכול מצה, ומנין ?
- ג** | מנין שערל ובן נכר חייבים באכילת מצה ?
- ד** | מנין ש"שבעת ימים תאכל מצות" אינו קובע אכילת מצה חובה בכל שבעת ימי החג ?
- ה** | להלכה, האם מותר לאכול או לשתות אחר אכילת האפיקומן ?

- א** | רבא: מן התורה. שנאמר "בערב תאכלו מצות", אפילו בזמן הזה שאין קרבן פסח. רב אחא: מדרבנן. שנאמר "על מצות ומרורים יאכלוהו", הרי שמצות מצה תלויה בפסח.
- ב** | רב אחא: חייבים. שנאמר "בערב תאכלו מצות", אף שאינם מקריבים קרבן פסח. רבא: חייבים. שאינם פחותים מערל ובן נכר שחייבים במצה, אף שאינם אוכלים פסח. - אך לרב אחא יתכן שדוקא ערל ובן נכר חייבים במצה, כיון שאין להם פסח שני. אבל טמא ודרך רחוקה אינם חייבים במצה עד שיעשו פסח שני, לקיים "על מצות ומרורים יאכלוהו".
- ג** | נאמר "כל ערל לא יאכל בו", ו"כל בן נכר לא יאכל בו". ודייקו דוקא בו ובקרבן פסח אינם אוכלים, אבל חייבים באכילת מצה.
- ד** | שנאמר "ששת ימים תאכל מצות, וביום השביעי עצרת". ומכך שהכתוב מצווה ביום השביעי רק על עצרת ומלאכה, ולא על אכילת מצה. מכאן שאכילת מצה ביום השביעי של פסח היא רשות. וכשם שאכילת מצה בשביעי היא רשות, אף "ששת ימים תאכל מצות" רשות. שכן דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד, ללמד על הכלל כולו יצא.
- ה** | אכילה אסורה. אבל שתיה מותרת, כיון ששתיה אינה מבטלת טעם מצה. (רשב"ם)